

van den arbeid des Geestes in ons leven. Maar nog eens, dat kan pas als eerst het gansche vertrouwen van ons hart op de barmhartigheid Gods gesteld is. In een ander werk van Calvijn, z'n verklaring van den eersten brief van Johannes, spreekt hij er dan ook van dat het zien van de liefde tot den naaste in ons leven een „toevoegsel of een mindere steun is tot versterking van het geloof, niet het fundament, waarop het rust.“

Nu is het mogelijk, zoo gaat dan Calvijn verder, dat dit beschouwen van onze werken een poover resultaat oplevert. Zoo poover zelfs, dat we daar geen licht uit ontvangen, dat ons, reeds aanwezige, geloof in de genadige belofte Gods zou kunnen verhelderen. Dat zal zelfs heel dikwijls het geval zijn! Onze goede werken zijn altijd zoo doortrokken met zonden, dat ze ons meestal niet tegenblikken. Maar dan moeten we ons door dat teleurstellende resultaat van de beschouwing onzer goede werken niet van de wijs laten brengen. Stel dat die zelfbeschouwing ons tot de conclusie schijnt te moeten brengen, dat het met onzen „staat“ niet in orde is, dan moeten we toch zoo'n conclusie niet aanvaarden, maar aan kant zetten. Immers zoo'n conclusie mag niet schijnen te strijden met dat fundamentele vertrouwen op de barmhartigheid Gods. Dat is onwrikbaar gefundeerd in Gods belofte en is van eigen aard en eigen specifieke zekerheid. Om in de taal van het doopsformulier te spreken: als wij somtijds uit zwakheid in zonde vallen, zoo moeten wij aan Gods genade niet vertwijfelen, noch in de zonde blijven liggen, dewijl wij een eeuwig verbond met God hebben.

Tot zoover het citaat uit Ds Veenhof's artikel. We wijzen er nog eens op, dat hier de insinuatie „lichte kost“ niet helpen kan als verweer. Want het construeeren van de zekerheid op andere gronden dan Gods beloften, dat is „lichte kost“.

K. S.

Was de koning den droom vergeten, ja of neen?

De heer H. Algra schrijft in „Leeuwarder Kh.“ over de moeilijkheden, die de onderwijzers hebben bij het vertellen uit den bijbel. Met name in gevallen, waarin heel oude voorstellingen het veld blijken te moeten ruimen voor nieuwere vertalingen:

Neem b.v. dit geval.

Een onderwijzer zal Daniël 2 vertellen. En hij leest daartoe de nieuwe vertaling na van Prof. Aalders; vers 8: De koning antwoordde en zeide: ik weet zeker, dat gij tijd zoekt te winnen, dewijl gij ziet, dat de zaak mijner zijds vast staat.... De zaak is mij ontgaan, staat in de Statenoverzetting. Maar Prof. Aalders legt in de verklaring uit: de koning wist nog best, wat hij gedroomd had. Hij wil eens zien, of de waarzeggers dat ook kunnen uitvinden. Als zij zoo netjes de toekomst weten te ontsluiten, dan zullen zij ook wel weten, wat er enkele uren geleden is gebeurd. Maar ze moeten hem niet trachten te be-

driegen. Denk er om, de zaak staat bij hem vast. Hij kent de droom nog op zijn duimpje.

Zoo moet de gedachten gang van den koning worden geschilderd, als Prof. Aalders gelijk heeft.

En vroeger schetsten wij een beeld van een koning, die des morgens wakker werd met het lamme gevoel, dat hij gedroomd had, maar hij wist niet wat.... En voor een Oostersch koning, die gelooft, dat de droomen hem de toekomst voorspellen, is dat dubbel benauwend. Daarom moeten de waarzeggers hem helpen en door vreeselijke bedreigingen wil hij ze prikkelen hem te helpen in dezen nood.

Even later:

In de Afrikaansche vertaling staat: Ek weet seker dat julle tyd wil win, omdat julle sien dat die saak by my vasstaan.

Meester waagt het nu, om deze nieuwe opvatting te vertellen. Maar als in de volgende klas weer anders wordt verteld?

K. S.

BOEKBESPREKING

„De Vuurtoren“, Adm. Nieuwe Binnenweg 287, Rotterdam-C.

Ter recensie werd ons gezonden nr 51 van den derden jaargang van dit A.R. Propagandablad. Het is een uitgave der Stichting „De Vuurtoren“, Redactie: Vierhavenstraat 30, Rotterdam-West (voor administratie zie boven).

Het blad heeft het gebracht van 7000—40.000 exemplaren, die in Rotterdam verspreid zullen worden. We hebben het ons toegezonden nummer met eerbied gelezen. Het polemiseert scherp, maar juist, en zegt heel veel dingen, die de Rotterdamsche bevolking, onder rood bestuur, weten moet.

K. S.

Prof. Dr H. Th. Obbink, Het Evangelie van Johannes. Derde druk. — J. B. Wolters' Uitg.-Mij. Groningen.

Men weet, welke bezwaren wij in het algemeen tegen de reeks „Tekst en Uitleg“ hebben. Deze vooropstellende, erkennen wij gaarne, dat het deeltje van Prof. Obbink, thans in derden druk aanwezig, veel goeds heeft. Bovendien in zijn inleidingsvragen, is het ook verder voorzicht. In de vertaling wordt soms geen beslissing genomen; zoo b.v. in 1:29: Het Lam Gods, dat de zonde draagt. In den „uitleg“ worden dan verder de twee beteekenissen weer naar elkaar toe gebracht: „dragen“ = het voor anderen boetend lijden; „wegnemen“ = „verzoening door het offer van zijn leven

als het ware paaschlam“. Het moeilijke „Paracleet“ (van den Heiligen Geest gebruikt in Staten-Vertaling door „Trooster“ weergegeven, hier door „raadman“ vertaald. „Wie van u mij van zonde?“ (8:46) wordt hier: „Wie uwer mij dat ik dwaal?“ Joh. 11:33 wordt vertaald: „werd „innerlijk ontstemd, ontroerd“.... enz.

Over het algemeen een in deze reeks vrij dicht bij standpunt naderend deeltje.

KERKNIEUWS

GEREFORMEERDE KERKEN.

Bedaakt voor:

Heeg (als miss. pred. te Keboemen): Dr J. v. d. Linde Tzum.

A. Brouwer Jr., †

Te Zwartsluis is 30 Januari in den ouderdom van 71 jaar overleden Ds A. Brouwer Jr., predikant der Kerk aldaar.

Ambtsaanvaarding Prof. Dr D. Nauta.

Vrijdag 24 Januari heeft Dr D. Nauta, benoemd te woon hoogleraar in de faculteit der Godgeleerdheid in Vrije Universiteit, zijn ambt aanvaard met een rede „De Nederlandsche Gereformeerden en het Indische me in de zeventiende eeuw“.

„Justus“.

Tot het Centraal Verband van Justus-Commissie is getreden: de Justus-Commissie te Sneek; correspondent: J. v. d. Zande, Willem Lodewijkstraat 6, Sneek.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Beroepen te:

Middelharnis: W. C. Lamain te Rotterdam. Opheusden: H. Ligtenberg te Lisse.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK

Beroepen te:

Aalburg en Heesbeen: E. Schimmel te Ameide en Tiel. Barneveld: L. Blok te Brandwijk. Wilnis: Cand. C. Brouwer te Vlaardingen.

Aangenomen naar:

Baambrugge: P. Six Dijkstra te Tull en 't Waal. Hoogmade: Cand. J. H. Vrielink te Dalen.

Bedaakt voor:

Barneveld en voor Hoogeveen (toez.): E. E. de Lam Den Ham. Spijkenisse: Joh. Bronsgeest te Giessen-Oudekerk.

Afscheid van:

Groot Ammers: H. H. van Ameide. Tekst: 1 Tim.

Binnen een paar dagen verschijnt:

DE TWEEDE DRUK VAN DE DOLEANTIE

door E. MASSELINK

Prijs 20 cts., voor uitdeeling 50 à 12 en 100 à 10 cts. UITGAVE: DRUKKERIJ HEINEN - EIBERGEN

VERSCHEENEN:

KERKSPLITSING

een „geloofsstuk“ en geen „waagstuk“. Geen praat langer maar daad.

DOOR

Ds. W. F. C. VAN HELSDINGEN

Prijs f 0.25.

Bij afname van 10 exx. f 0.20 per ex.

Voor kerken waarin dit onderwerp in bespreking is, is deze brochure van zeer groot belang! Terwijl voor alle grotere kerken de brochure zeer oriënterende voorlichting geeft.

Verkrijgbaar bij den boekhandel, en, na storting van het bedrag op postrekening no. 36000, bij de Uitgevers OOSTERBAAN & LE COINTRE - GOES

VERSCHEENEN:

EXAMEN-SCHOOLRAAD

De uitgewerkte Programma's voor het Onderzoek,

ingesteld door de Schoolraad voor de Scholen met de Bijbel, door de Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs, en door Gereformeerd Schoolverband, gevolgd door enige „VERSLAGEN“ van deze Examens (1933—1935) en enkele bijlagen.

Ten dienste van Opleiders en Candidaten voor het examen.

Prijs f 0.90.

Verkrijgbaar in elke Boekhandel en bij de Uitgevers OOSTERBAAN & LE COINTRE - GOES

Heden verscheen:

INLEIDING IN DE HEDENDAAGSCHE ZIELKUNDE

DOOR

Prof. Dr L. van der Horst

Prijs f 1.90

Geb. f 2.75

De bekende Amsterdamse psychiater behandelt in dit boek verschillende belangrijke zielkundige onderwerpen, o.m.: Freud's libido-beschouwing, het droomen, de aard van het onbewuste, de psychologie van de jeugd tusschen twaalf en twintig jaar, de psychologie van den chauffeur, enz. enz. — Een buitengewoon interessant boek, waarvan ieder ontwikkeld mensch kan genieten, omdat de schrijver de kunst verstaat de dingen op heldere en onderhoudende wijze te zeggen.

IN ELKEN BOEKHANDEL J. H. Kok N.V. Kampen

Chr. Muziektijdschrift „DE HARP“

met

maandelijksche Muziekbijlage

f 1.50 per jaar

onder redactie van P. PIJLMAN. Neeft proef met een abonnement en U zult algeheele voldoening smaken.

Administratie-Adres:

te Helmersstraat 94 - Amsterdam (W.)

HEDEN VERSCHENEN:

Doleantie-Stemmen

BIJEGEBRACHT DOOR

Dr J. C. RULLMANN

Prijs f 2.25 - Geb. f 3.25

Een keurcollectie van stukken uit de omvangrijke pamfletten-literatuur van den Doleantietijd. Met verschillende illustraties. Een bijzonder belangrijke uitgave voor het vormen van een juist oordeel over den kerkelijken strijd van een halve eeuw terug.

Men bestelle deze werken nu reeds bij zijn Boekhandelaar J. H. KOK N.V. - KAMPEN

DE VIERDE DRUK VAN DE DOLEANTIE

IN DE NEDERL. HERV. KERK DER 19e EEUW HISTORISCH GESCHETST DOOR

Dr J. C. RULLMANN

360 blz. - Met illustraties. Slechts f 1.90 - Geb. f 2.50

Voor dezen royaal uitgevoerden vierden druk van Rullmann's bekende werk, zal, nu het voor bijna de helft van den vroegeren prijs verkrijgbaar is, thans groote belangstelling zijn. Het is een onverkorte uitgave met alle illustraties en portretten op kunstdruk.

Men bestelle deze werken nu reeds bij zijn Boekhandelaar J. H. KOK N.V. - KAMPEN

Uitgave van OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes

MYSTIEK EN MYSTICISME

door

Ds. W. F. C. VAN HELSDINGEN

Prijs . . f 0.30

bij afname van minstens 10 exx. f 0.25 per ex.

In het Voorwoord schrijft Prof. Dr. H. H. KUYPER:

Met belangstelling heb ik uw referaat over Mysticisme gelezen en ik meen, dat een druk daarvan wenschelijk zou wezen, omdat het voor ons kerkelijk leven praktisch van betekenis is en op ongezone uitwassen wijst, waardoor de rechte ontwikkeling van het geestelijke leven in gezond schriftuurlijken zin belemmerd wordt.

Verder warm aanbevolen door Ds. M. v. GRIEKEN, Ned. Herv. Pred. te Rotterdam en Ds. H. JANSSEN, Chr. Geref., Leger en Vlootpredikant in a. d.

Verkrijgbaar bij den boekhandel en, na storting op postrekening no. 36000, bij de uitgevers.

AANGEBODEN

14 jrgng. „DE HEREN“ (1912—1925), 25 cent per jrgng. plus kosten dezer advertentie verzending. Heelsumschen Wolfhezen (Gld.).

HILVERSUM

Rookt U een Rijkse Of refereert U niet? Dan kunt U terecht

SIGAREN MAGAZIN

„THE OLDSMOKE“

KERKSTRAAT 8 - HILVERSUM

Uitgaven van

OOSTERBAAN & LE COINTRE

GOES

DE BIJBELSE GESCHIEDENIS

naverteld voor jongens en meisjes

door

H. J. VAN WILLEN

1. GIDEON

2. DE OPWEKKING VAN LAZARUS

3. a. DE WIJZEN UIT HET OORSTEN

b. SIMON BIJ DE KRUISSTICHTING

TEN IN DE ZAAL

4. a. HANNA, DE MOEDER VAN SAMUEL

b. DE GESCHIEDENIS VAN NAAMAN, DEN SYRIËR

c. DE GELUKENIS VAN MENS, DIE TWEE ZONEN

d. JEZUS EN DE SAMARITAANSE VROUW

Verkrijgbaar in den Boekhandel of na overschrijving van het bedrag op postrekening no. 36000, bij de Uitgevers

Medewerker:
Almelo: D.
Mevr. G.
Dr. B. J.
Drs. Joh.
Ermelo: E.
Wanswerd:
Pa.; Dr. J.
's-Graven-

Alle stukke
Prof. Dr

Het werk G

De Heere r
Dit Schriftv
voorkomend,
denis bevestig
eeuwen en be
ties telkens.

Luther trad
de menschen
van de verge
nade om Ch
optreden als
leide het, m
alzo, dat hij
en de gezegen

Ds H. de C
van vele proe
getuigde er
de Reglement
werd hij toel
hel onrechtv
leeren werd
mocht hij in
door afscheide

Het was oc
geschiedenis
vijanden me
wat zij eigen
's Heeren die
gekomen zou
dreden imme
het land, hoe
en zich doen
weinig geneg
Ex. 12:31—3

Iets soortg
wen bij de
begin te Am
Haren leid
vorme Kerk

Kuypers Tr
kerken kan
meende dat
lijke kerken

of bestuur
voegdheid
van Jhr Mr

L. Rutgers s
dien men zi
gaan. Gods

die van men
de hunne, J

vijanden moe
het te doen
had wensche

In De H
1 Dec. daa
Amsterdam

afgezet, schr
is aan de s
conflict, om

en vrij te m
des doods.
conflict, dan

conflict geko
helder, al u
het Kiescolle
veren, of h
als de ong
niets ter u